

L'ANTIFEIXISME NO ÉS RES¹

Lev Trotski

13 de gener de 1936

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “L’antifascisme n’est rien.”, en *Oeuvres* 8, EDI, París, 1980, pp. 94-98.

Benvolgut amic:

La qüestió del nostre comportament envers les mesures governamentals que suposadament ataquen el feixisme és extremadament important.

Com que la democràcia burgesa està en fallida històrica, ja no pot defensar-se en el seu propi terreny contra els seus enemics de dreta i esquerra. És a dir, per a “mantenir-se” el règim democràtic s’ha de suprimir a si mateix poc a poc mitjançant lleis d’excepció i arbitrarietats administratives. Aquesta autosupressió de la democràcia en el seu combat contra la dreta i l’esquerra és, precisament, el que produeix el *bonapartisme* decadent, l’existència incerta del qual necessita tant el perill de dreta com el d’esquerra per a oposar-los entre si i elevar-se gradualment per damunt de la societat i del seu parlamentarisme. Des de fa temps pense que el règim de Colijn és bonapartista en potència.

En aquest període tan crític, el principal enemic del bonapartisme continua essent, naturalment, l’ala revolucionària del proletariat. Hom pot afirmar amb completa certitud que quan la lluita de classes s’agreuge, totes les lleis d’excepció, poders extraordinaris, etcètera, seran empleats contra el proletariat.

Quan els stalinistes i socialistes francesos votaren per la dissolució administrativa de les organitzacions paramilitars, el vell canalla Marcel Cachin escrigué en *L’Humanité*, si fa o no fa, el següent: “Una gran victòria [...] Sabem, naturalment, que en la societat capitalista totes les lleis *poden* esgrimir-se contra el proletariat. Però bregarem per impedir-ho, etcètera.” Ací la mentida està en la paraula “poden”. El que hauria d’haver dit és: “*Sabem* que a mesura que s’aprofundisca la crisi social, totes aquestes mesures *seran aplicades* contra el proletariat amb intensitat deu vegades major.” La conclusió que hom hi pot extreure és elemental: no podem contribuir amb les nostres mans a construir el bonapartisme decadent ni a dotar-lo de les cadenes que utilitzarà inevitablement per a paraitzar l’avantguarda proletària.

Amb això no volem dir que en el futur immediat Colijn no vullga deslliurar el seu colze dret, de les pretensions excessives dels feixistes. La revolució social no sembla una amenaça immediata a Holanda. El gran capital espera pal·liar els

perills imminents per mitjà d'un estat fort i concentrat (val dir, bonapartista o semibonapartista). Però Colijn mai liquidarà, ni tan sols aïllarà totalment, el feixisme, perquè li serveix per a mantenir a distància al seu vertader enemic, el proletariat revolucionari. Com a màxim intentarà controlar-lo. Per això, la consigna per la dissolució i desarmament de les bandes feixistes a través de l'estat (el vot per aqueixa mena de mesures) és absolutament reaccionària (els socialdemòcrates alemanys clamen: "L'estat ha d'actuar!"). Açò equivaldria a fer un fuet amb la pell del proletariat, que els àrbitres bonapartistes *potser* utilitzarien per a acariciar suaument algun cul feixista. Però la nostra responsabilitat i deure indefugible és protegir la pell de la classe obrera, no lliurar-li el fuet al feixisme.

La situació té un altre aspecte que considere més important encara. *Per la seua mateixa essència*, la democràcia burgesa és un engany. Com més floreix, menys la pot utilitzar el proletariat (com ho demostra la història d'Anglaterra i dels Estats Units). Però en virtut de la dialèctica de la història la democràcia burgesa pot convertir-se en una *poderosa realitat* per al proletariat en el moment de la seua desintegració. El feixisme és el signe extern d'aquesta degeneració. La lluita contra el feixisme, la defensa de les conquestes de la classe obrera en el marc de la democràcia en degeneració pot convertir-se en una poderosa realitat, atès que li brinda a la classe obrera la possibilitat de preparar-se per a les lluites més grans i d'armar-se parcialment. Els dos últims anys a França, a partir del 6 de febrer de 1934, han brindat a les organitzacions obreres una oportunitat excepcional (que potser no es repetisca molt aviat) per a mobilitzar el proletariat i la petita burgesia vers la revolució, crear una milícia obrera, etcètera. Aquesta oportunitat incommensurable és producte de la democràcia, de la seua decadència, de la seua evident incapacitat per a mantenir l'"ordre" per mitjà dels vells mètodes, i del perill igualment evident que amenaça les masses treballadores. Qui no aprofite aquesta situació, qui crida l'"estat", és a dir, a l'enemic de classe, a "actuar", ven la pell del proletariat a la reacció bonapartista.

Per consegüent, hem de votar en contra de *totes les mesures* que enfortisquen l'estat capitalista-bonapartista, encara que es tracte d'una mesura que puga causar-los molèsties temporals als feixistes. Els socialdemòcrates i els stalinistes naturalment diran que defensem els feixistes contra el Pare Colijn qui, al capdavall, és millor que el dolent Mussert. Sense por d'equivocar-nos podem dir, des d'ara mateix, que veiem més enllà que els altres i que els esdeveniments posteriors confirmaran per complet les nostres concepcions i exigències.

Podem, però, presentar certes esmenes que, en ser rebutjades, li mostraran clarament a tots els obrers que allò que està en joc no és el cul dels feixistes, sinó la pell del proletariat. Per exemple: *1.- Aquesta llei no afectarà, sota cap circumstància, els piquets obrers, encara que es vegem obligats a actuar contra*

els esquiroles, feixistes i altres elements desclassats; 2.- els sindicats i les organitzacions polítiques de la classe obrera es reserven el dret de construir i armar organitzacions d'autodefensa davant del perill feixista. L'estat es compromet a ajudar aqueixes organitzacions lliurant-los, a la seua comanda, armes, municions i suport financer. En un parlament aquestes esmenes semblaran com força estranyes i seran considerades “shocking” per les seues excel·lències els estadistes (i també pels fanfarrons stalinistes). Però tots els obrers, del N.A.S. i dels sindicats reformistes, les consideraran perfectament justificades.

Naturalment que únicament com a exemple propose aquestes esmenes. Potser podran trobar-se formulacions millors i més precises. Els senyors socialdemòcrates i stalinistes podran molt bé refusar recolzar-les o, inclús, votar en contra. Encara que voten *a favor*, les esmenes seran rebutjades i llavors quedarà absolutament clar per què votem en contra de la moció del govern en el seu conjunt; cosa que *hem de fer* sense la menor vacil·lació, per les raons exposades més amunt (inclús en el cas en què el parlamentarisme a l'estil de Colijn no permeta presentar esmenes, argumentant que s'aplica únicament a la tècnica propagandística i no a l'essència de la qüestió).

De forma general ens cal ser molt fermes davant de l'“antifeixisme” abstracte que, a vegades, afecta inclús als nostre camarades. L'“antifeixisme” no és res, és un concepte buit que serveix per a encobrir les canallades dels stalinistes. En nom del “antifeixisme” hom organitzà la col·laboració de classes amb els radicals. Molts camarades nostres voldrien recolzar el “Front Popular”, és a dir, la col·laboració de classes, de la mateixa manera en què recolzem el front únic, és a dir, la política de separar el proletariat de les altres classes. A partir de la consigna absolutament falsa del “Front Popular al poder”, hom encara va més lluny i declara que està disposat a recolzar el bonapartisme doncs que el vot a favor del projecte de llei “antifeixista” de Colijn no significa una altra cosa que un suport directe al bonapartisme.

Com que el camarada Parabellum (si jutge segons les citacions) ha desenvolupat en *Die Internationale* un punt de vista incorrecte i perillós sobre el “Front Popular”, és encara més necessari ésser ferm al partit holandès contra aquest “antifeixisme” abstracte amb conseqüències oportunistes.

¹ “Lletra a Sneevliet [...] Aquesta lletra aparegué en el seu text original alemany en *Informations-Dienst*, nº 10, febrer de 1936 sota el títol “Caracterització de la política de Colijn. [...]” (Part de la nota de l'edició francesa)